

Προσχέδιο προϋπολογισμού: επιπτώσεις παρεμβάσεων στο πρωτογενές αποτέλεσμα (Υπ. Οικ, Οκτ. 2018, Ν4472/17, Εβδομαδιαίο Δελτίο ΣΕΒ 21/6/18)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Βασικοί δείκτες	5
Οικονομικό κλίμα	6
Απασχόληση, τιμές, αμοιβές	7
Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες	8
Εξαγωγές, τουρισμός	9

ΤΟΜΕΑΣ ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

Μιχάλης Μασουράκης

Chief Economist

E: mmassourakis@sev.org.gr

T: +30 211 500 6104

Μιχάλης Μητσόπουλος

Senior Advisor

E: mmitsopoulos@sev.org.gr

T: +30 211 500 6157

Θανάσης Πρίντσιπας

Associate Advisor

E: printsipas@sev.org.gr

T: +30 211 500 6176

Οι απόψεις στην παρούσα έκθεση είναι των συγγραφέων και όχι απαραίτητα του ΣΕΒ. Ο ΣΕΒ δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια ή την πληρότητα των πληροφοριών που περιλαμβάνει η έκθεση.

ΜΕ ΤΗΝ ΕΥΓΕΝΙΚΗ ΧΟΡΗΓΙΑ:

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

	2018	2019	Δ	
		Βασικό σενάριο*	Εναλλακτικό σενάριο**	
Πρωτογενές αποτέλεσμα (ESA)	7.043	8.419	7.319	-1.100
ως % του ΑΕΠ	3,85%	4,43%	3,85%	
Προσαρμογές (ενισχυμένη εποπτεία)	-190	-543	-544	
Πρωτογενές αποτέλεσμα (ενισχυμένη εποπτεία)	6.853	7.876	6.775	
ως % του ΑΕΠ	3,74%	4,14%	3,56%	
Στόχος (ενισχυμένη εποπτεία)	6.409	6.653	6.653	
ως % του ΑΕΠ	3,50%	3,50%	3,50%	
Δημοσιονομική υπεραπόδοση	445	1223	122	-1.101
Παρεμβάσεις		3.213	1.148	-2.065
Συντάξεις		3.020	955	-2.065
Λοιπές		193	193	0
Εξισορροπτικές παρεμβάσεις		-1.990	-1.026	964
Παλαιές (ήδη ψηφισθείσες)		-1.990	-260	1.730
Επέκταση προγράμματος "σχολικά γεύματα"		-190		
Δημιουργία νέων μονάδων προσχολικής εκπαίδευσης		-140		
Ανασχεδιασμός οικογενειακών επιδομάτων		-260	-260	0
Επιδότηση ενοικίου		-600		
Ενεργές πολιτικές απασχόλησης		-260		
Επιδότηση συμμετοχής ασφαλισμένων για συνταγογραφούμενα φάρμακα		-260		
Επενδύσεις		-300		
Νέες (Σεπτέμβριος 2018 - ΔΕΘ)			-766	-766
Μείωση ΕΝΦΙΑ (-10% μεσοσταθμικά)			-263	-263
Μείωση εισφορών ελευθ. επαγγελ., αυτοαπασχολούμενων, αγροτών			-229	-229
Μείωση φορολογίας διανεμόμενων κερδών από 15% σε 10% (επίπτωση από το 2020)			0	0
Μείωση φόρου εισοδήματος νομικών προσώπων κατά 1 π.μ. κατ' έτος από 29% σε 25% (επίπτωση από το 2020)			0	0
Επιδότηση ενοικίου			-150	-150
Επιδότηση ασφαλιστικών εισφορών νέων εργαζόμενων			-103	-103
Ενίσχυση ειδικής αγωγής			-22	-22
Πρωτογενές αποτέλεσμα χωρίς δημοσιονομική υπεραπόδοση (ESA)	6.598	7.196	7.197	1
ως % του ΑΕΠ	3,60%	3,79%	3,79%	
ΑΕΠ	183.101	190.094	190.094	

* Με περικοπή συντάξεων και ψηφισθείσες εξισορροπτικές παρεμβάσεις.

** Χωρίς περικοπή (που έχει ψηφισθεί) συντάξεων και εξισορροπτικών παρεμβάσεων συν νέες εξισορροπτικές παρεμβάσεις.

Η προεκλογική αμφιθυμία στην άσκηση οικονομικής πολιτικής αυξάνει την αβεβαιότητα...

Η χώρα έχει εισέλθει σε φάση ισχυρότερης και πιο ισορροπημένης ανάκαμψης, με την ιδιωτική κατανάλωση να στηρίζεται περισσότερο σε επέκταση της απασχόλησης και των μισθών, σε αρμονία με την αύξηση της παραγωγικότητας. Οι επενδύσεις ανακάμπτουν με υψηλότερους ρυθμούς και η ισχυρή διεθνής ζήτηση ασκεί ευνοϊκές επιδράσεις στις εξαγωγές αγαθών (και την μεταποίηση) και υπηρεσιών (και τον τουρισμό και τη ναυτιλία). Από την άλλη μεριά, οι εισαγωγές αγαθών αυξάνονται, επίσης, με υψηλούς ρυθμούς, αντανακλώντας δυσκολίες στην αύξηση της προσφοράς διεθνώς εμπορεύσιμων αγαθών στην εγχώρια αγορά, και περιορίζοντας την αναπτυξιακή ορμή της οικονομίας και τη συνακόλουθη μείωση της ανεργίας. Γενικότερα, ένας ρυθμός ανάπτυξης ταχύτερος από το ανεπαρκές 2%- 2,5%, και μια ταχύτερη επέκταση των επενδύσεων είναι δύσκολο να εδραιωθούν σε μόνιμη βάση, αν δεν ενισχυθούν και επιταχυνθούν οι διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις. Επιπλέον, **σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον με αυξανόμενη μεταβλητότητα (εμπορικοί πόλεμοι, δημοσιονομική κρίση στην Ιταλία, Brexit, κ.ά.), λείπει μια ξεκάθαρη γραμμή πλεύσης που να συνοδεύει με πράξεις το αφήγημα μιας οικονομίας που ανακάμπτει με σταθερά βήματα, ώστε να ηρεμήσουν οι αγορές σε μία τέτοια συγκυρία.** Στο πλαίσιο αυτό, η κυβέρνηση παρουσίασε, πέραν του βασικού, ένα εναλλακτικό σχέδιο προϋπολογισμού για το 2019, στο οποίο δεν περιλαμβάνεται η περικοπή των συντάξεων, όπως είχε συμφωνηθεί. Με τον τρόπο αυτό, εξαντλείται όλος ο διαθέσιμος δημοσιονομικός χώρος πέραν της επίτευξης του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος ύψους 3,5 π.μ. του ΑΕΠ, χωρίς να συντηρείται κάποιο απόθεμα πόρων για το μέλλον. Αλλά ακόμη και αυτό το αποτέλεσμα απαιτεί επιπρόσθετους πόρους (που παραμένουν ασαφείς) για να χρηματοδοτηθούν προγράμματα κοινωνικών παροχών που παρουσιάστηκαν από τον Πρωθυπουργό στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Ο τελικός

Σε ένα ασταθές διεθνές περιβάλλον με αυξανόμενη μεταβλητότητα (εμπορικοί πόλεμοι, δημοσιονομική κρίση στην Ιταλία, Brexit, κ.ά.), λείπει μια ξεκάθαρη γραμμή πλεύσης που να συνοδεύει με πράξεις το αφήγημα μιας οικονομίας που ανακάμπτει με σταθερά βήματα ώστε να ηρεμήσουν οι αγορές σε μία τέτοια συγκυρία.

προϋπολογισμός, που θα παρουσιασθεί στο Κοινοβούλιο προς ψήφιση τον Νοέμβριο, θα αποτελέσει αντικείμενο διαπραγμάτευσης με τους δανειστές, με το αποτέλεσμα να παραμένει αβέβαιο, καθώς είναι δυνατόν να περιλαμβάνει μερική μείωση των συντάξεων, ή άλλα μέτρα, για να χρηματοδοτηθούν οι εξαγγελίες στη Διεθνή Έκθεση Θεσσαλονίκης. Επιπλέον, το σχέδιο εναλλακτικού προϋπολογισμού για το 2019 δεν περιλαμβάνει τη μείωση κατά 3 π.μ. στους συντελεστές φορολογίας εταιρικών κερδών (από 29% σε 26%), ή τις μειώσεις στο φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων και την αναμόρφωση (ελάφρυνση) του ειδικού φόρου αλληλεγγύης, που είχαν ήδη γίνει νόμος με την προϋπόθεση ότι θα υπάρξει δημοσιονομικός χώρος πέραν της επίτευξης του στόχου πρωτογενούς πλεονάσματος 3,5 π.μ. του ΑΕΠ. Αντ' αυτών, η κυβέρνηση προτείνει πλέον, μεταξύ άλλων, μια μείωση του συντελεστή φορολογίας των εταιρικών κερδών κατά 1 π.μ. το 2019 καθώς και μια μείωση κατά 10% της φορολογίας ακίνητης περιουσίας (ΕΝΦΙΑ) σε χαμηλής αξίας ακίνητα. Αυτού του είδους οι αλλαγές υποσκάπτουν τη σταθερότητα του φορολογικού συστήματος, και την εμπιστοσύνη των αγορών στις προοπτικές της ελληνικής οικονομίας. Και αυτά συμβαίνουν καθώς ο ΣΕΒ παρουσίασε πρόσφατα την ετήσια έρευνα «[Ο Σφυγμός του Επιχειρείν](#)», στην οποία η επιχειρηματική κοινότητα ταυτοποιεί την υπερφορολόγηση και την έλλειψη δέσμευσης σε μια πολιτική διευκόλυνσης των ιδιωτικών επενδύσεων και της ανάπτυξης, ως τα κύρια εμπόδια στο επιχειρείν στην Ελλάδα. Και, βεβαίως, εάν και η συμφωνηθείσα μείωση του αφορολόγητου από το 2020, που αναμένεται να συνεισφέρει €2 δισ. ετησίως σε μόνιμη βάση, δεν εφαρμοσθεί, το συνολικό πακέτο των φορολογικών ελαφρύνσεων και των φιλοαναπτυξιακών μέτρων των €4 δισ. της περιόδου 2020-2022 είναι μάλλον απίθανο να υιοθετηθεί, καταδικάζοντας τη χώρα σε ένα μέλλον εσαεί υπερφορολόγησης και αποεπένδυσης, πέραν των ζητημάτων σταθερότητας που έχουν ήδη αναφερθεί.

Η εικόνα αυτή αποτυπώνεται λίγο – πολύ και στην πρόσφατη έκθεση του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου ([World Economic Outlook](#)), το οποίο εμφανίζεται πιο αισιόδοξο για το 2018, σε σύγκριση με τις προηγούμενες εκτιμήσεις του τον Απρίλιο του 2018, αλλά ταυτόχρονα αναθεωρεί προς τα κάτω τις μεσοπρόθεσμες προβλέψεις του. Συγκεκριμένα, το ΔΝΤ προβλέπει ανάπτυξη +2,4% για το 2019 (αντί +1,8% σύμφωνα με τις προηγούμενες εκτιμήσεις του) και +1,2% σε μεσοπρόθεσμο επίπεδο έως το 2023 (αντί +1,9% σύμφωνα με τις προηγούμενες εκτιμήσεις του). Παράλληλα, το ΔΝΤ προβλέπει μείωση της ανεργίας στο 18,1% και άνοδο του δείκτη τιμών καταναλωτή κατά +1,2% το 2019, ενώ αναφορικά με το ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών εκτιμά ότι το έλλειμμα θα περιοριστεί στο -0,4% του ΑΕΠ το 2019 και θα μηδενιστεί το 2023. Αναφορικά με την παγκόσμια οικονομία το ΔΝΤ υποβάθμισε τις προβλέψεις του στο +3,7% για το 2018 και το 2019 (έναντι +3,9% και για τα δύο έτη σύμφωνα με την έκθεση του Απριλίου του 2018), λόγω της επιβράδυνσης του παγκόσμιου εμπορίου, της βιομηχανικής παραγωγής και των επενδύσεων.

Οι τάσεις αυτές φαίνεται να επιδρούν και στο οικονομικό κλίμα στην Ελλάδα, το οποίο σημείωσε έντονη κάμψη τον Σεπτέμβριο του 2018, ενώ παράλληλα η βιομηχανική παραγωγή παρουσιάζει σημάδια επιβράδυνσης. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, οι εξαγωγές αγαθών διατηρούν το δυναμισμό τους μέχρι και τον Αύγουστο του 2018, ο τουρισμός παρουσιάζει ιδιαίτερα θετικές επιδόσεις, οι λιανικές πωλήσεις συνεχίζουν να ενισχύονται και η καταναλωτική εμπιστοσύνη να βελτιώνεται. Πιο αναλυτικά:

- **Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε στις 101,3 μονάδες τον Σεπτέμβριο του 2018**, από 105,2 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, ως αποτέλεσμα κυρίως της επιδείνωσης των προσδοκιών στη βιομηχανία και τις κατασκευές. Η επιδείνωση του οικονομικού κλίματος στην Ελλάδα ακολουθεί την πτώση που παρατηρείται και στην υπόλοιπη Ευρώπη, ειδικότερα στην Ευρωζώνη (στις 110,9 μονάδες τον Σεπτέμβριο του 2018 από 111,6 μονάδες τον προηγούμενο μήνα).
- Ειδικότερα, **οι επιχειρηματικές προσδοκίες στη βιομηχανία υποχώρησαν τον Σεπτέμβριο του 2018**, αν και τα ισοζύγια θετικών – αρνητικών εκτιμήσεων αναφορικά με την εξέλιξη της παραγωγής και της απασχόλησης παραμένουν σε θετικό έδαφος. Την ίδια ώρα, **ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση καταγράφει σχετική σταθερότητα** (στις 53,6 μονάδες τον Σεπτέμβριο του 2018, από 53,9 τον προηγούμενο μήνα), κινούμενος σε επίπεδο πάνω από το όριο των 50 μονάδων για 16^ο συνεχόμενο μήνα, αλλά σε επίπεδο χαμηλότερο σε σύγκριση με τις αρχές του 2018 (56,1 μονάδες τον Φεβρουάριο του 2018). Σύμφωνα με τα στοιχεία του δείκτη, η παραγωγή συνέχισε να αυξάνεται, ωστόσο ο ρυθμός αύξησης εξασθένησε, ενώ οι εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την εξέλιξη της παραγωγής, των νέων παραγγελιών και της απασχόλησης κατά το επόμενο 12μηνο είναι θετικές.
- **Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών υποχώρησε κατά -0,7% τον Αύγουστο του 2018** (έναντι αύξησης +6,4% τον Αύγουστο του 2017), ακολουθώντας τις τάσεις σε παγκόσμιο επίπεδο. Πάντως, ο γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής εξακολουθεί να κινείται σε θετικό έδαφος (+1,4%), κυρίως λόγω της ανόδου της παραγωγής στα ορυχεία (+9,5%), τη διύλιση πετρελαίου (+16,7%), καθώς επίσης και σε αρκετούς κλάδους της μεταποίησης, ιδίως τα φάρμακα (+21,7%), τα ηλεκτρονικά

προϊόντα (+49,4%) και τα μηχανήματα (+49,6%). Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018 η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών καταγράφει άνοδο +2%, επιπλέον αύξησης +3,4% το αντίστοιχο διάστημα το 2017, με τους περισσότερους κλάδους να καταγράφουν θετικές μεταβολές.

- Παράλληλα, η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις παρέμεινε αρνητική τον **Αύγουστο του 2018** (-0,9%) για 6^ο συνεχόμενο μήνα, χωρίς ακόμα να έχει διαμορφωθεί μία σταθερή θετική τάση. Αρνητική εξακολουθεί, επίσης, να είναι και η πιστωτική επέκταση προς τα νοικοκυριά, με τον ετήσιο ρυθμό μεταβολής των στεγαστικών δανείων να διαμορφώνεται σε -2,9% και των καταναλωτικών σε -0,7%.

Από την άλλη πλευρά:

- **Οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων συνέχισαν να κινούνται ανοδικά τον Αύγουστο του 2018** (+11,2% σε αξία και +11,6% σε όγκο), ενισχύοντας το δυναμισμό τους σε σχέση με τους προηγούμενους μήνες. Ωστόσο, οι αντίστοιχες εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα (+12,3% σε αξία και +16,4% σε όγκο), διογκώνοντας περαιτέρω το εμπορικό έλλειμμα (€1,32 δισ. τον Αύγουστο του 2018 έναντι €1,16 δισ. τον Αύγουστο του 2017). Συνολικά, **κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018 οι εξαγωγές χωρίς καύσιμα και πλοία ανήλθαν σε €14,3 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση +12,5% σε αξία και +11% σε όγκο. Παράλληλα, οι αντίστοιχες εισαγωγές ανήλθαν σε €25 δισ. παρουσιάζοντας αύξηση +9,1% σε αξία και +9,7% σε όγκο. Με βάση αυτές τις μεταβολές το εμπορικό έλλειμμα εξαιρουμένων των καυσίμων και των πλοίων διαμορφώθηκε κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018 σε -€10,7 δισ., έναντι -€10,2 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (+4,7%)**. Αντίθετα, το συνολικό εμπορικό ισοζύγιο (συμπεριλαμβανομένων των καυσίμων και των πλοίων) βελτιώθηκε (έλλειμμα -€14,5 δισ., έναντι -€14,8 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017), κυρίως λόγω της μείωσης των εισαγωγών πλοίων (-51% το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018, έναντι αύξησης +66% το αντίστοιχο διάστημα το 2017).
- **Το πλεόνασμα του ισοζυγίου υπηρεσιών βελτιώθηκε κατά €885 εκατ. και διαμορφώθηκε σε €9,4 δισ. κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018, με τις εισπράξεις από τουρισμό να εμφανίζουν άνοδο +17%, από μεταφορές κατά +14,2%, ενώ οι εισπράξεις από λοιπές υπηρεσίες μειώθηκαν κατά -3,8%**. Ειδικότερα, τα στοιχεία για την πορεία του τουρισμού επιβεβαιώνουν τις θετικές προσδοκίες που είχαν ήδη διαμορφωθεί από τις αρχές του 2018, με τις εισπράξεις και τις αφίξεις να διαμορφώνουν ανοδική τάση. Πιο αναλυτικά, κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν σε €8,2 δισ. (+17,0% σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του 2017), κυρίως λόγω της αύξησης των εισπράξεων από κατοίκους των χωρών της ΕΕ-28 (+22,4% από τις χώρες της Ευρωζώνης και +25% από τις υπόλοιπες χώρες της ΕΕ). Επίσης, οι αφίξεις κατά το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 15 εκατ., έναντι 13,1 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (+14,6%).
- **Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +2,5% τον Ιούλιο του 2018**, επιπλέον αύξησης +3,2% τον Ιούλιο του 2017, με τους επιμέρους δείκτες στις κυριότερες κατηγορίες καταστημάτων να παρουσιάζουν ανοδική τάση. Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018, ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +1,9%, επιπλέον αύξησης +2,5% το αντίστοιχο διάστημα του 2017, ενώ η θετική πορεία των λιανικών πωλήσεων εκτιμάται ότι θα διατηρηθεί τους επόμενους μήνες, καθώς οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο βελτιώνονται μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2018.
- **Η ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα εξακολουθεί και τον Ιούλιο να ενισχύεται (+14,2% αύξηση του όγκου που αντιστοιχεί στις νέες άδειες)**. Στην ανοδική τάση της οικοδομικής δραστηριότητας που έχει διαμορφωθεί από το 2ο εξάμηνο του 2017, έχει συμβάλει η άνοδος του τουρισμού και η διάδοση της βραχυχρόνιας μίσθωσης κατοικιών μέσω ηλεκτρονικών εφαρμογών, καθώς ένα σημαντικό μέρος των νέων αδειών αφορά σε προσθήκες και βελτιώσεις οικοδομών, κυρίως σε τουριστικές περιοχές.
- **Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 19% τον Ιούλιο του 2018**, από 19,1% τον προηγούμενο μήνα και 20,9% τον Ιούλιο του 2017, με τον αριθμό των ανέργων να διαμορφώνεται σε 897,9 χιλ., παρουσιάζοντας μείωση κατά 104,4 χιλ. σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2017. Επιπλέον, **οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 288,4 χιλ. το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018, έναντι 265,9 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017**, ευνοούμενες κυρίως από την άνοδο του τουρισμού. Ωστόσο, σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΑΕΔ, **οι εγγεγραμμένοι άνεργοι τον Αύγουστο του 2018 ανήλθαν σε 841,5 χιλ., έναντι 827,5 χιλ. τον Αύγουστο του 2017 (+14 χιλ.)**. Η αύξηση αυτή, πάντως, πιθανώς σχετίζεται με την έναρξη των νέων προγραμμάτων κοινωνικού απασχόλησης ή και με την χρονική μετατόπιση εποχικών προσλήψεων και αποχωρήσεων, ιδίως στον τουρισμό, πιο νωρίς φέτος, καθώς ο αριθμός των ανέργων

Εάν και η συμφωνηθείσα μείωση του αφορολόγητου από το 2020, που αναμένεται να συνεισφέρει €2 δισ. ετησίως σε μόνιμη βάση, δεν εφαρμοσθεί, το συνολικό πακέτο των φορολογικών ελαφρύνσεων και των φιλοαναπτυξιακών μέτρων των €4 δισ. της περιόδου 2020-2022 είναι μάλλον απίθανο να υιοθετηθεί, καταδικάζοντας τη χώρα σε ένα μέλλον εσαεί υπερφορολόγησης και αποεπένδυσης.

Η ελληνική οικονομία, που βρίσκεται ήδη κάτω από την πίεση των αναδυόμενων αρνητικών εξελίξεων στο παγκόσμιο πεδίο, έχει αρχίσει σταδιακά να επηρεάζεται και από τις τεκταινόμενες εγχώριες πολιτικές εξελίξεις, καθώς η χώρα εισέρχεται σε μία παρατεταμένη προεκλογική περίοδο. Αυτό θέτει σε κίνδυνο την μακροοικονομική σταθερότητα, που κατακτήθηκε με τεράστιο κόστος για την ελληνική κοινωνία.

που αναζητούν εργασία ήταν χαμηλότερος όλους τους μήνες του 2018 σε σύγκριση με τους αντίστοιχους μήνες του 2017, εκτός από τον Αύγουστο.

- **Ο πληθωρισμός ενισχύεται σταδιακά** (+1,1% τον Σεπτέμβριο του 2018 και +0,5% το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018), κυρίως όμως λόγω της ανόδου των τιμών πετρελαίου και δευτερευόντως λόγω της ενίσχυσης της ζήτησης, καθώς ο πυρήνας πληθωρισμού (δείκτης τιμών χωρίς διατροφή, ποτά, καπνό και ενέργεια) διαμορφώθηκε σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο (+0,1% τον Σεπτέμβριο του 2018 και -0,1% κατά το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018).
- Αντίθετα με το οικονομικό κλίμα, **η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε αισθητά τον Σεπτέμβριο του 2018** και διαμορφώθηκε στις -44,9 μονάδες, από -47,8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα και -53,7 τον Σεπτέμβριο του 2017, φτάνοντας στο υψηλότερο επίπεδο από τον Μάιο του 2015. Η άνοδος της καταναλωτικής εμπιστοσύνης προήλθε κυρίως από τη βελτίωση των εκτιμήσεων των νοικοκυριών σε όλους τους τομείς, ιδίως για την εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο τρίμηνο, ενώ και η πρόθεσή τους για μείζονες αγορές και αποταμίευση εμφανίζει θετική τάση από τον Ιανουάριο του 2017.
- Παράλληλα, **αύξηση για πρώτη φορά από το 2008 καταγράφεται το 2017 στη μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών για αγορές αγαθών και υπηρεσιών**, σύμφωνα με τα αποτελέσματα της Έρευνας Οικογενειακών Προϋπολογισμών 2017 της ΕΛΣΤΑΤ, ακολουθώντας τη βελτίωση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης και την ενίσχυση της απασχόλησης και των αμοιβών ανά μισθωτό (+2,1% και +0,1% αντίστοιχα το 2017). Πιο αναλυτικά, το 2017 η μέση μηνιαία δαπάνη των νοικοκυριών για αγορές ανήλθε σε €1.414,1 παρουσιάζοντας αύξηση +1,6% σε σύγκριση με το 2016 (+0,7% σε πραγματικούς όρους), ενώ η μέση συνολική δαπάνη για κάθε άτομο ανήλθε σε €547,5 (+1,6% σε σύγκριση με το 2016).
- Επιπρόσθετα, **οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν αύξηση για 7^ο συνεχόμενο μήνα τον Αύγουστο του 2018** (+€764 εκατ.), με το υπόλοιπό τους να ανέρχεται σε €107,2 δισ., έναντι €100,5 δισ. τον Αύγουστο του 2017. Παράλληλα, αύξηση σημείωσαν και οι καταθέσεις των επιχειρήσεων (+€462 εκατ.), έπειτα από αρνητική ροή κατά -€54 εκατ. τον προηγούμενο μήνα, η οποία μπορεί να αποδοθεί στην πληρωμή της προκαταβολής του φόρου εισοδήματος. Η σταθερή αύξηση των καταθέσεων των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων συνδέεται με την άνοδο του τουρισμού και των εξαγωγών αγαθών, ενώ παράλληλα αποτελεί ένδειξη της βελτίωσης των χρηματοοικονομικών συνθηκών, που αναμένεται να βελτιωθούν περαιτέρω μετά και την πρόσφατη μερική capital controls. Παρόλα αυτά, οι αβεβαιότητες στον τραπεζικό τομέα εξακολουθούν να δημιουργούν προβληματισμό.

Συνολικά, η ελληνική οικονομία, που βρίσκεται ήδη κάτω από την πίεση των αναδυόμενων αρνητικών εξελίξεων στο παγκόσμιο πεδίο, έχει αρχίσει σταδιακά να επηρεάζεται και από τις τεκταινόμενες εγχώριες πολιτικές εξελίξεις, καθώς η χώρα εισέρχεται σε μία παρατεταμένη προεκλογική περίοδο. Αυτό θέτει σε κίνδυνο την μακροοικονομική σταθερότητα, που κατακτήθηκε με τεράστιο κόστος για την ελληνική κοινωνία. Ο ΣΕΒ είναι έτοιμος, με τεκμηριωμένες προτάσεις πολιτικής (βλ. [Για ένα νέο μείγμα πολιτικής κατά τη μεταμνημονιακή περίοδο](#)), να συνδράμει την εθνική προσπάθεια για την εδραίωση μίας ισχυρής και βιώσιμης ανάπτυξης και καλεί την πολιτική τάξη να μην ρισκοκινδυνεύσει την ευημερία του πληθυσμού στον βωμό μικροπολιτικών και εφήμερων επιδιώξεων, σε βάρος των μακροπρόθεσμων προσδοκιών για την οικονομική αναγέννηση της χώρας.

Βασικοί οικονομικοί δείκτες

Οικονομικό κλίμα

	2016	2017	2018	
	Μ.Ο.	Μ.Ο.	Αυγ	Σεπ
Οικονομικό κλίμα	91,8	96,8	105,2	101,3
☺ Καταναλωτική εμπιστοσύνη	-68,0	-63,0	-47,8	-44,9
☺ % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής τους κατάστασης	72%	67%	57%	55%
☺ % που προβλέπει επιδείνωση της οικονομικής κατάστασης της χώρας	79%	74%	62%	60%
☺ % που προβλέπει αύξηση της ανεργίας	77%	68%	53%	44%
☺ % που θεωρεί απίθανο να αποταμιεύσει	90%	91%	86%	87%

Απασχόληση, Ανεργία, Μισθοί, Τιμές

	2016	2017	2018	Περίοδος
☺ Απασχολούμενοι (μεταβολή περιόδου, εποχ. προσαρμοσμένα στοιχεία)	-1.100	131.000	69.700	Ιαν – Ιουλ
Απασχολούμενοι (μεταβολή μήνα, εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	8.200	14.100	-32.600	Ιουλ
☺ Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή περιόδου)	37.760	-82.978	-38.400	Ιαν – Αυγ
Εγγεγραμμένοι άνεργοι αναζητούντες εργασία (μεταβολή μήνα)	50.562	-2.975	13.627	Αυγ
☺ Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή περιόδου)	245.605	265.871	288.369	Ιαν – Σεπ
Καθαρές προσλήψεις (μεταβολή μήνα)	7.788	17.128	6.556	Σεπ
☺ Ποσοστό ανεργίας (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,3%	20,9%	19,0%	Ιουλ
☺ Μέσο ποσοστό περιόδου (εποχικά προσαρμοσμένα στοιχεία)	23,7%	21,9%	19,8%	Ιαν – Ιουλ
☺ Δείκτης μισθολογικού κόστους (σταθ. τιμές, με εποχ. διόρθωση, %Δ)	5,6%	-0,8%	2,1%	Β' 3μηνο
Μέσο ποσοστό περιόδου (σταθερές τιμές, με εποχ. Διόρθωση, %Δ)	3,6%	-0,6%	3,6%	Ιαν – Ιουν
☺ Δείκτης Τιμών Καταναλωτή (%Δ)	-1,0%	1,0%	1,1%	Σεπ
Μέσο ποσοστό περιόδου (%Δ)	-1,0%	1,2%	0,5%	Ιαν – Σεπ

ΑΕΠ

(με εποχική διόρθωση, σταθερές τιμές, ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2018		
			Q1	Q2	Ιαν – Ιουν
☺ ΑΕΠ	-0,2%	1,4%	2,5%	1,8%	2,2%
☺ Εγχώρια ζήτηση	0,5%	1,7%	-1,5%	0,5%	-0,5%
☺ Ιδιωτική κατανάλωση	0,0%	0,1%	0,0%	1,0%	0,5%
☺ Δημόσια κατανάλωση	-1,5%	-1,1%	0,1%	-2,0%	-0,9%
☺ Επενδύσεις (περιλ. της μεταβολής αποθεμάτων)	7,4%	15,7%	-10,7%	1,7%	-5,0%
☺ Επενδύσεις σε πάγια	1,6%	9,6%	-10,3%	-5,4%	-7,9%
☺ Κατοικίες	-12,6%	-8,8%	10,9%	5,1%	7,9%
☺ Λοιπές κατασκευές (πλην κατοικιών)	26,3%	-5,4%	4,8%	6,9%	5,8%
☺ Μηχανολογικός εξοπλισμός (περιλ. οπτικά συστήματα)	-10,7%	5,2%	19,0%	19,3%	19,2%
☺ Μεταφορές (περιλ. οπτικά συστήματα)	-8,7%	83,2%	-56,2%	-48,8%	-53,4%
☺ Καθαρές εξαγωγές					
☺ Εξαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	-1,8%	6,8%	8,0%	9,4%	8,7%
☺ Εξαγωγές αγαθών	3,7%	5,5%	10,8%	7,2%	9,0%
☺ Εξαγωγές υπηρεσιών	-7,7%	8,2%	4,6%	12,2%	8,4%
☺ Εισαγωγές αγαθών και υπηρεσιών	0,3%	7,2%	-3,1%	4,3%	0,5%
☺ Εισαγωγές αγαθών	2,9%	6,4%	-6,2%	1,7%	-2,3%
☺ Εισαγωγές υπηρεσιών	-10,8%	10,8%	11,8%	16,2%	14,0%

Βασικοί βραχυχρόνιοι δείκτες

(ετήσια μεταβολή)

	2016	2017	2018	Περίοδος	2018	Περίοδος
	(σύνολο έτους)	(σύνολο έτους)				
☺ Βιομηχανική παραγωγή	2,5%	4,5%	0,8%	Ιαν – Αυγ	1,4%	Αυγ
☺ Μεταποίηση (χωρίς πετρελαιοειδή)	3,4%	3,1%	2,0%	Ιαν – Αυγ	-0,7%	Αυγ
☺ Παραγωγή στις κατασκευές	22,9%	-14,6%	-2,6%	Ιαν – Ιουν	-4,2%	Β' 3μηνο
☺ Κτίρια	18,1%	-10,2%	24,4%	Ιαν – Ιουν	15,9%	Β' 3μηνο
☺ Υποδομές	26,8%	-18,0%	-22,2%	Ιαν – Ιουν	-20,2%	Β' 3μηνο
☺ Ιδιωτική οικοδομική δραστηριότητα (όγκος σε μ³)	-6,9%	19,4%	14,2%	Ιαν – Ιουλ	17,8%	Ιουλ
☺ Λιανικές πωλήσεις (όγκος)	-0,6%	1,3%	1,7%	Ιαν – Ιουλ	2,5%	Ιουλ
☺ Χωρίς καύσιμα και λιπαντικά αυτοκινήτων	0,4%	1,3%	1,9%	Ιαν – Ιουλ	2,5%	Ιουλ
☺ Άδειες κυκλοφορίας αυτοκινήτων	11,0%	20,8%	25,3%	Ιαν – Αυγ	-0,8%	Σεπ
☺ Έσοδα δημοσίου από τέλη κινητής τηλεφωνίας	-10,7%	-0,1%	2,3%	Ιαν – Ιουλ	-22,5%	Ιουλ
☺ Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	2,1%	7,2%	12,5%	Ιαν – Αυγ	11,2%	Αυγ
☺ Εξαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	5,1%	3,7%	11,0%	Ιαν – Αυγ	11,6%	Αυγ
☺ Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία (ΕΛΣΤΑΤ, τρεχ. τιμές)	5,9%	7,6%	9,1%	Ιαν – Αυγ	12,3%	Αυγ
☺ Εισαγωγές αγαθών χωρίς καύσιμα & πλοία σε σταθερές τιμές	8,0%	7,9%	9,7%	Ιαν – Αυγ	16,4%	Αυγ
☺ Τουρισμός – εισπράξεις	-6,4%	10,8%	17,0%	Ιαν – Ιουλ	14,4%	Ιουλ
☺ Μεταφορές – εισπράξεις	-21,6%	16,9%	14,2%	Ιαν – Ιουλ	27,5%	Ιουλ
☺ Λοιπές υπηρεσίες* – εισπράξεις	4,4%	13,8%	-3,8%	Ιαν – Ιουλ	-11,7%	Ιουλ
☺ Εισερχόμενη ταξιδιωτική κίνηση (ταξιδιώτες, εκτός κρουαζιέρας)	5,1%	9,7%	14,6%	Ιαν – Ιουλ	7,7%	Ιουλ

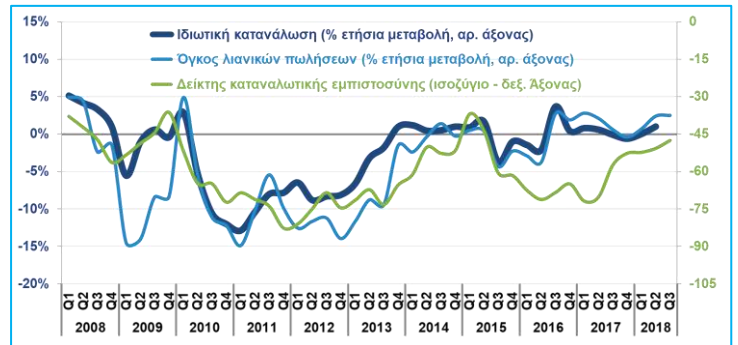
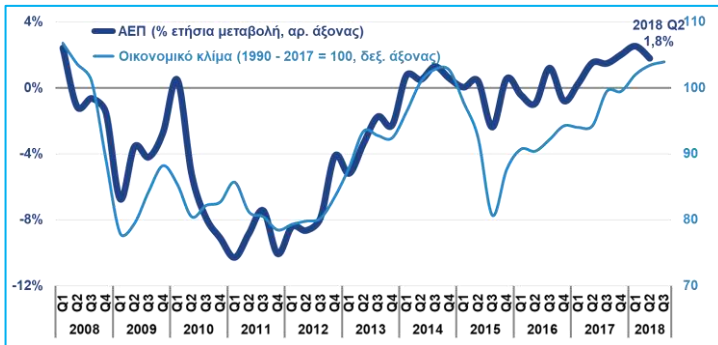
* περιλαμβάνονται δραστηριότητες κατασκευαστικών επιχειρήσεων στο εξωτερικό, εξαγωγές λογισμικού, τεχνολογίας κλπ

Πηγή: IOBE, ΕΛΣΤΑΤ, ΤtE, Υπ. Απασχόλησης, DG ECFIN, EE

Οικονομικό κλίμα

ΑΕΠ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ

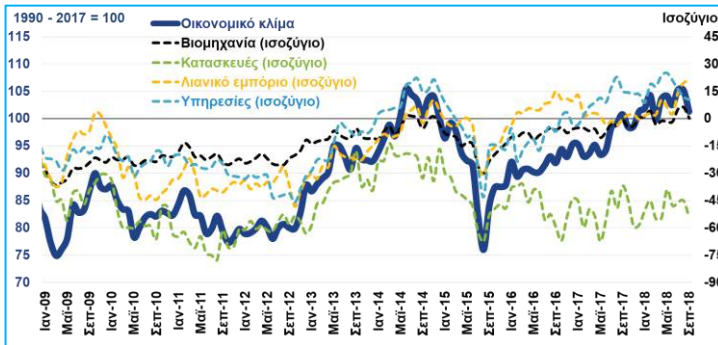
(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Σεπ. 2018)

Η ελληνική οικονομία ενισχύθηκε περαιτέρω το 1^ο εξάμηνο του 2018 (+2,2%). Η ανάκαμψη τροφοδοτείται κυρίως από την τόνωση των επενδύσεων σε πάγια (από το 2017) και, για πρώτη φορά ύστερα από ένα μεγάλο χρονικό διάστημα, της ιδιωτικής κατανάλωσης.

ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΑΤΑΝΑΛΩΣΗ, ΛΙΑΝΙΚΕΣ ΠΩΛΗΣΕΙΣ, ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2018, IOBE-DG ECFIN, Σεπ. 2018)

Το 2^ο τρίμηνο του 2018 η ιδιωτική κατανάλωση αυξήθηκε κατά +1,0% επωφελούμενη από την αύξηση της απασχόλησης (+1,6% το 1ο εξάμηνο του 2018) και το εισόδημα των μισθωτών (+1,2% το 1ο εξάμηνο του 2018).

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ

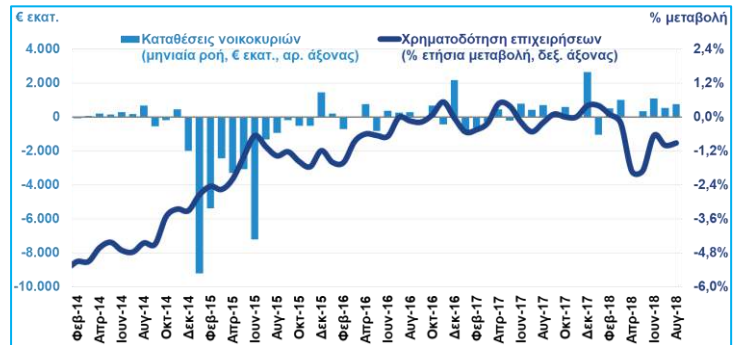
(IOBE-DG ECFIN, Σεπ. 2018)

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος υποχώρησε στις 101,3 μονάδες τον Σεπτέμβριο του 2018, από 105,2 μονάδες τον προηγούμενο μήνα, ως αποτέλεσμα κυρίως της επιδείνωσης των προσδοκιών στη βιομηχανία και τις κατασκευές, ακολουθώντας αντίστοιχες τάσεις στην υπόλοιπη Ευρώπη.

ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ

(IOBE-DG ECFIN, Σεπ. 2018)

Η καταναλωτική εμπιστοσύνη βελτιώθηκε αισθητά τον Σεπτέμβριο του 2018 (στις -44,9 μονάδες, από -47,8 μονάδες τον προηγούμενο μήνα). Η άνοδος προήλθε κυρίως από τη βελτίωση των εκτιμήσεων των νοικοκυριών σε όλους τους τομείς, ιδίως για την εξέλιξη της ανεργίας το επόμενο τρίμηνο.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΥΠΕΥΘΥΝΩΝ ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ (PMI) ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ

(Markit, Σεπ. 2018)

Ο Δείκτης Υπευθύνων Προμηθειών (PMI) στη μεταποίηση καταγράφει σχετική σταθερότητα (στις 53,6 μονάδες τον Σεπ. 2018, από 53,9 τον προηγούμενο μήνα), παραμένοντας πάνω από τις 50 μονάδες για 16^ο συνεχόμενο μήνα, αλλά χαμηλότερα σε σύγκριση με τις αρχές του 2018. Η παραγωγή συνέχισε να αυξάνεται, ωστόσο ο ρυθμός αύξησης εξασθένησε.

ΡΟΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΑΤΑΘΕΣΕΙΣ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΩΝ

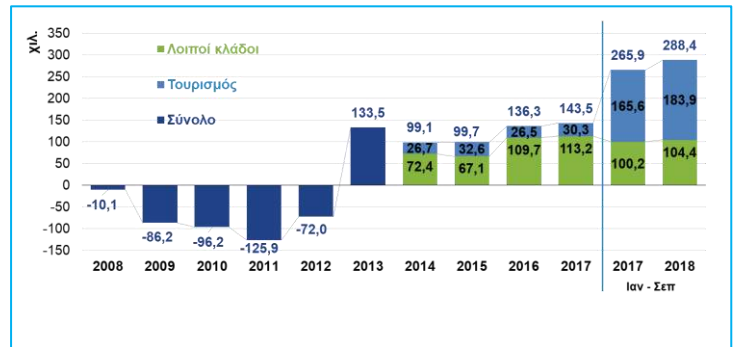
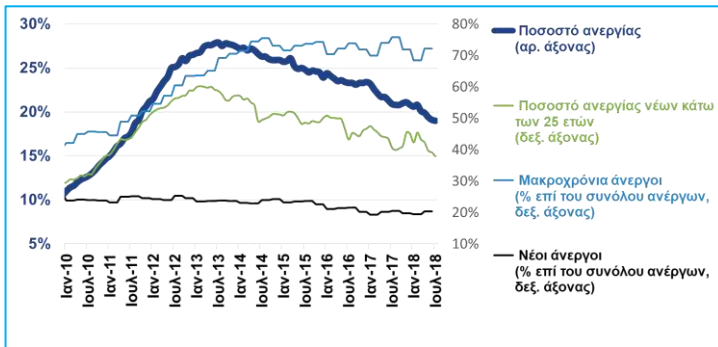
(Τράπεζα της Ελλάδος, Αυγ. 2018)

Οι καταθέσεις των νοικοκυριών σημείωσαν αύξηση για 7ο συνεχόμενο μήνα τον Αύγουστο του 2018 (+€764 εκατ.), ενώ η πιστωτική επέκταση προς τις επιχειρήσεις παρέμεινε αρνητική (-0,9%) για 6^ο συνεχόμενο μήνα. Αν και οι χρηματοοικονομικές συνθήκες βελτιώνονται σταδιακά, οι αβεβαιότητες στον τραπεζικό τομέα εξακολουθούν να δημιουργούν προβληματισμό.

Απασχόληση, τιμές, αμοιβές

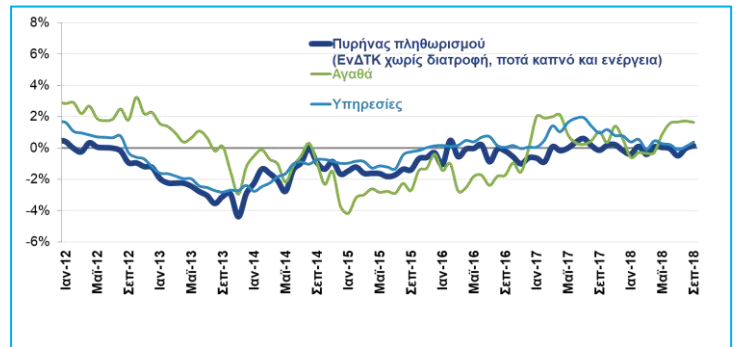

ΠΟΣΟΣΤΟ ΑΝΕΡΓΙΑΣ (ΕΠΟΧΙΚΑ ΔΙΟΡΘΩΜΕΝΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ) (ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2018)

Το εποχικά διορθωμένο ποσοστό ανεργίας υποχώρησε στο 19% τον Ιούλιο του 2018, από 19,1% τον προηγούμενο μήνα και 20,9% τον Ιούλιο του 2017, με τον αριθμό των ανεργών να διαμορφώνεται σε 897,9 χιλ., παρουσιάζοντας μείωση κατά 104,4 χιλ. σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2017.

ΙΣΟΖΥΓΙΟ ΡΟΩΝ ΜΙΣΘΩΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ (ΕΡΓΑΝΗ, Σεπ. 2018)

Οι καθαρές προσλήψεις ανήλθαν σε 288,4 χιλ. το διάστημα Ιαν – Σεπ 2018, έναντι 265,9 χιλ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017, ευνοούμενες κυρίως από την άνοδο του τουρισμού.

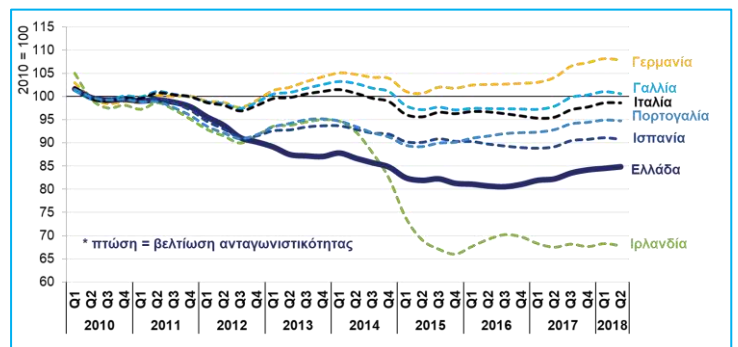
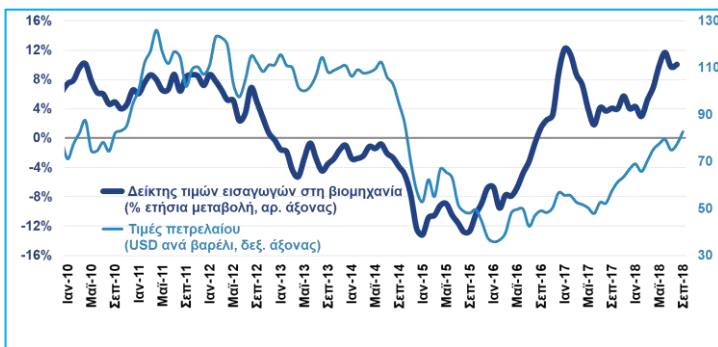

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΣΦΑΛΙΣΜΕΝΩΝ ΣΤΟ ΙΚΑ ΚΑΙ ΒΑΣΙΚΟΙ ΜΙΣΘΟΙ (% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΙΚΑ, Μάιος 2018)

Ο αριθμός των ασφαλισμένων στο ΙΚΑ αυξάνεται από τον Απρίλιο του 2013, ενδεχομένως λόγω και της μετατόπισης από αδήλωτη σε επίσημη απασχόληση, ενώ οι μέσες αποδοχές συνεχίζουν να υποχωρούν με μικρότερο όμως ρυθμό.

ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ ΑΓΑΘΩΝ, ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΔΟΜΙΚΟΣ ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ (ΕΛΣΤΑΤ, Σεπ. 2018)

Ο πληθωρισμός ενισχύεται σταδιακά (+1,1% τον Σεπ. 2018), κυρίως όμως λόγω της άνοδου των τιμών πετρελαίου και δευτερευόντως λόγω της ενίσχυσης της ζήτησης, καθώς ο πυρήνας πληθωρισμού διαμορφώθηκε σε σημαντικά χαμηλότερο επίπεδο (+0,1%).

ΔΕΙΚΤΗΣ ΤΙΜΩΝ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΚΑΙ ΤΙΜΕΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2018, Bloomberg, Σεπ. 2018)

Μετά από σχεδόν 4 έτη αρνητικής μεταβολής, ο δείκτης τιμών εισαγωγών στη βιομηχανία αυξάνεται από τον Σεπτέμβριο του 2016 (+10,1% τον Αύγουστο του 2018), ακολουθώντας την ανοδική πορεία των τιμών πετρελαίου.

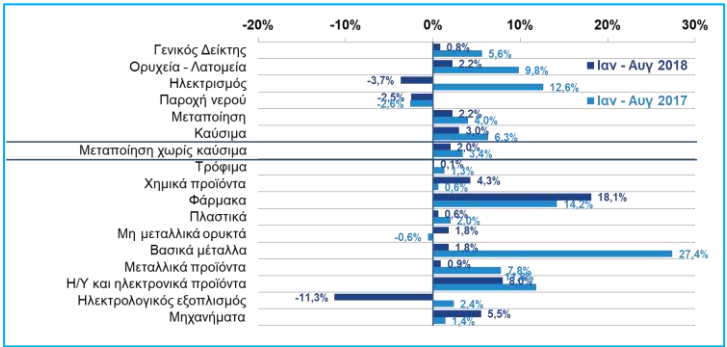
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΤΙΜΩΝ – ΚΟΣΤΟΥΣ: ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΤΑΘΜΙΣΜΕΝΗ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΗ ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Eurostat, Β' 3μηνο 2018)

Οι μεταρρυθμίσεις που προωθήθηκαν τα τελευταία χρόνια έχουν συμβάλει στην ανάκτηση σημαντικού μέρους της ανταγωνιστικότητας της Ελλάδας. Ωστόσο, η βελτίωση της ανταγωνιστικότητας δείχνει να αντιστρέφεται από το 4ο τρίμηνο του 2016 και μετά.

Βιομηχανία, εμπόριο, υπηρεσίες

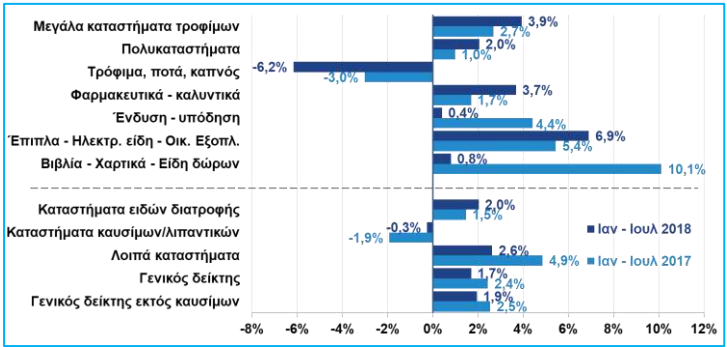
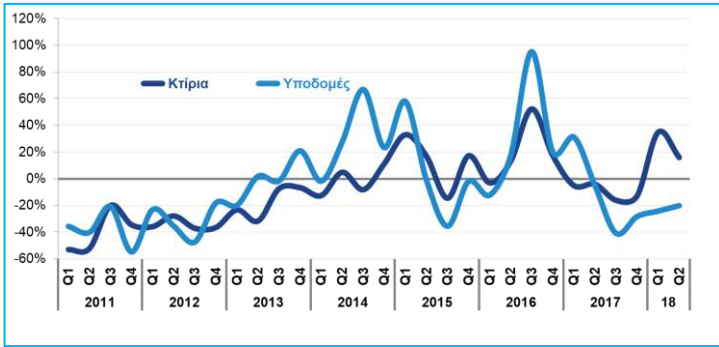

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΚΥΚΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΗ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗ ΧΩΡΙΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΕΙΔΗ (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2018)

Η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών υποχώρησε κατά -0,7% τον Αύγουστο του 2018 (έναντι αύξησης +6,4% τον Αύγουστο του 2017), ακολουθώντας τις τάσεις σε παγκόσμιο επίπεδο, αν και ο γενικός δείκτης βιομηχανικής παραγωγής εξακολουθεί να κινείται σε θετικό έδαφος (+1,4%).

ΔΕΙΚΤΕΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2018)

Συνολικά, κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018 η παραγωγή στη μεταποίηση πλην πετρελαιοειδών καταγράφει άνοδο +2%, επιπλέον αύξησης +3,4% το αντίστοιχο διάστημα το 2017, με τους περισσότερους κλάδους να καταγράφουν θετικές μεταβολές.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

(% μεταβολή με αντίστοιχο μήνα προηγ. έτους, ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2018)

Η παραγωγή στις κατασκευές μεγάλων έργων υποχωρεί το 2ο τρίμηνο του 2018 (-20,2%) για 5^ο συνεχόμενο τρίμηνο. Η εξέλιξη αυτή, σε συνδυασμό με τις ιδιαίτερα χαμηλές προσδοκίες των κατασκευαστικών επιχειρήσεων, καταδεικνύει ότι ο κλάδος εξακολουθεί να αντιμετωπίζει δυσκολίες, λόγω της απουσίας ενός εθνικού σχεδίου μιας «νέας γενιάς» έργων διασυνδέσεων και υποδομών.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ

(% μεταβολή ανά κατηγορία καταστημάτων, ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2018)

Ο όγκος λιανικών πωλήσεων πλην καυσίμων αυξήθηκε κατά +2,5% τον Ιούλιο του 2018 με τους επιμέρους δείκτες στις κυριότερες κατηγορίες καταστημάτων να παρουσιάζουν ανοδική τάση. Κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018 καταγράφεται άνοδος +1,9%, ενώ η θετική τάση εκτιμάται ότι θα διατηρηθεί τους επόμενους μήνες, καθώς οι επιχειρηματικές προσδοκίες στο λιανικό εμπόριο βελτιώνονται μέχρι και τον Σεπτέμβριο του 2018.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΟΓΚΟΥ ΣΤΟ ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΚΑΙ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

(ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Β' 3μηνο 2018, ΕΛΣΤΑΤ, Ιουλ. 2018)

Η άνοδος του τουρισμού έχει συμβάλει στην ανάκαμψη του όγκου πωλήσεων στον τομέα των υπηρεσιών. Το 2^ο τρίμηνο του 2018 ο κύκλος εργασιών στις υπηρεσίες αυξήθηκε κατά +6% σε όρους όγκου, με τις επιχειρηματικές προσδοκίες στον τομέα να είναι θετικές, παρά τη μικρή πτώση τον Αύγουστο.

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΥΚΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

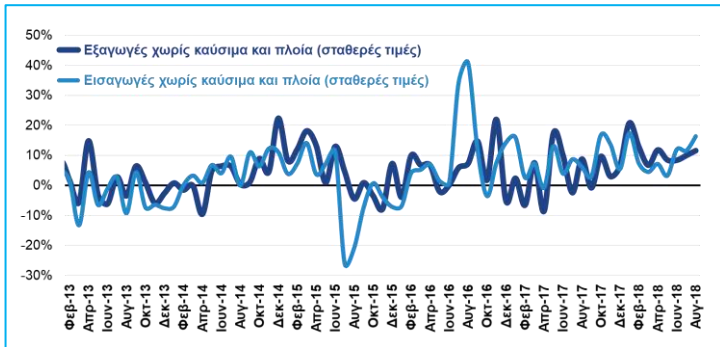
(ΕΛΣΤΑΤ, Β' 3μηνο 2018)

Θετική μεταβολή σημείωσε ο κύκλος εργασιών στους περισσότερους κλάδους υπηρεσιών το 1^ο εξάμηνο του 2018, με τις μεγαλύτερες αυξήσεις να εμφανίζονται στις δραστηριότητες σχετικές με την απασχόληση, στην παροχή συμβουλών διαχείρισης και στις υπηρεσίες προς επιχειρήσεις.

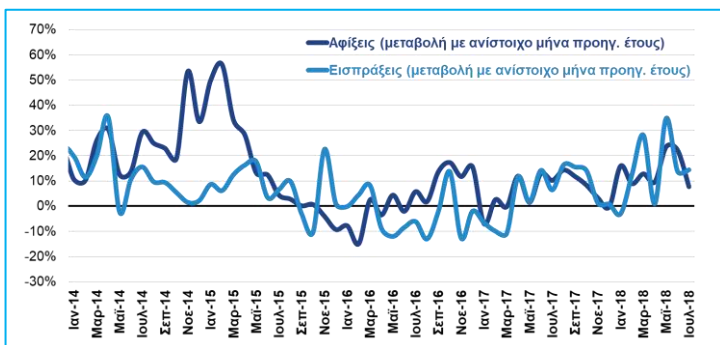

Εξαγωγές, τουρισμός

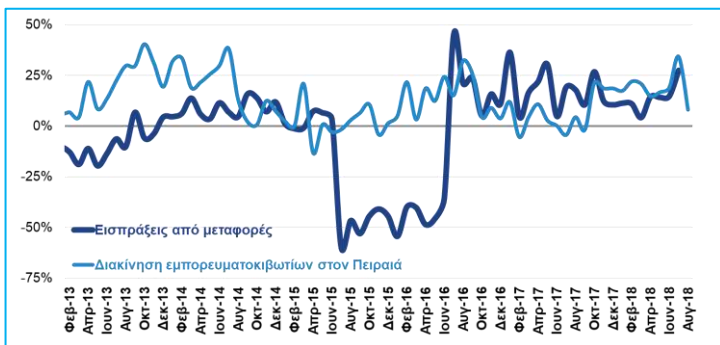
ΟΓΚΟΣ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΙΣΑΓΩΓΩΝ ΧΩΡΙΣ ΚΑΥΣΙΜΑ ΚΑΙ ΠΛΟΙΑ (ΕΛΣΤΑΤ, Αυγ. 2018)

Οι εξαγωγές αγαθών πλην καυσίμων και πλοίων συνέχισαν να κινούνται ανοδικά τον Αύγουστο του 2018 (+11,2% σε αξία και +11,6% σε όγκο). Ωστόσο, οι αντίστοιχες εισαγωγές αυξήθηκαν ταχύτερα (+12,3% σε αξία και +16,4% σε όγκο), διογκώνοντας περαιτέρω το εμπορικό έλλειμμα (€1,32 δισ. τον Αύγουστο του 2018 έναντι €1,16 δισ. τον Αύγουστο του 2017).

ΑΦΙΞΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ (ΤτΕ, Ιουλ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018 οι ταξιδιωτικές εισπράξεις ανήλθαν σε €8,2 δισ. (+17,0%), κυρίως λόγω της αύξησης των εισπράξεων από κατοίκους των χωρών της ΕΕ-28 (+22,4% από την Ευρωζώνη και +25% από την υπόλοιπη ΕΕ). Οι αφίξεις κατά το ίδιο διάστημα ανήλθαν σε 15 εκατ., έναντι 13,1 εκατ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017 (+14,6%).

ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

(ΤτΕ, Ιουλ. 2018, Διακίνηση εμπορευματοκιβωτίων: COSCO, Αυγ. 2018)
Η σταδιακή αποκατάσταση των εισπράξεων από μεταφορές (+14,2% το διάστημα Ιαν - Ιουλ 2018), σε συνδυασμό με την σταδιακή ενίσχυση που παρουσιάζει η δύναμη του ελληνικού εμπορικού στόλου από τις αρχές του 2017 (+0,6% τον Αύγουστο του 2018), καταδεικνύει σταθεροποίηση των συνθηκών στη ναυτιλία.

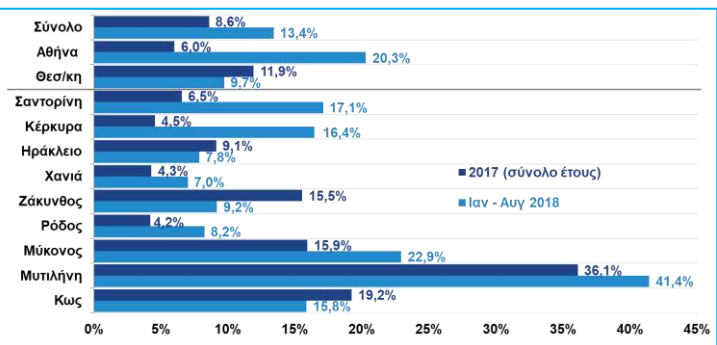
Ομάδες προϊόντων	Ιαν – Αυγ		%Δ	
	(€ εκατ.)	2017	2018	
Αγροτικά προϊόντα		3.676,1	4.067,5	10,6%
Τρόφιμα και ζώα ζωντανά		2.820,1	3.111,7	10,3%
Ποτά – καπνός		491,7	468,8	-4,7%
Λάδια και λίπη ζωικά ή φυτικά		364,4	487,0	33,7%
Πρώτες ύλες		746,8	826,4	10,7%
Καύσιμα		5.839,7	7.494,0	28,3%
Βιομηχανικά προϊόντα		8.059,4	9.196,5	14,1%
Χημικά		2.013,0	2.267,2	12,6%
Βιομηχανικά είδη κατά Α' ύλη		3.018,2	3.500,7	16,0%
Μηχανήματα		1.694,5	1.968,7	16,2%
Διάφορα βιομηχανικά είδη		1.333,7	1.459,9	9,5%
Άλλα		350,2	376,9	7,6%
Σύνολο		18.672,2	21.961,3	17,6%
Σύνολο χωρίς καύσιμα		12.832,5	14.467,3	12,7%

Πρόσθετη ανάλυση:

	Σύνολο έτους:	2016	2017	%Δ
Μεταποιημένα προϊόντα		15.548,3	16.858,7	8,4%
εκ των οποίων: τρόφιμα/ποτά		3.141,4	3.261,2	3,8%
Πρώτες ύλες & ακατέργαστα		3.132,0	3.198,3	2,1%
εκ των οποίων: αγροτικά		2.038,3	1.889,4	-7,3%

ΑΞΙΑ ΕΞΑΓΩΓΩΝ ΑΝΑ ΟΜΑΔΑ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ (ΕΛΣΤΑΤ, Eurostat, Αυγ. 2018)

Κατά το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018 οι συνολικές εξαγωγές αυξήθηκαν κατά +17,6%, με το εμπορικό έλλειμμα να βελτιώνεται (-€14,5 δισ., έναντι -€14,8 δισ. το αντίστοιχο διάστημα το 2017), κυρίως λόγω της μείωσης των εισαγωγών πλοίων (-51% το διάστημα Ιαν – Αυγ 2018).

ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΣΤΑ ΚΥΡΙΟΤΕΡΑ ΑΕΡΟΔΡΟΜΙΑ (ΣΕΤΕ, Αυγ. 2018)

Οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις αυξήθηκαν κατά +13,4% το διάστημα Ιαν – Ιουλ 2018. Η κίνηση σε όλους τους τουριστικούς προορισμούς ήταν ιδιαίτερα αυξημένη, ιδίως στη Σαντορίνη, την Κέρκυρα, τη Μύκονο και τη Μυτιλήνη.

Οικονομικά μεγέθη μελών ΣΕΒ

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ
€362 δισ.
71% συνόλου*

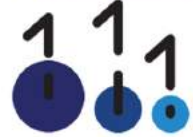
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ
€60 δισ.
48% συνόλου*

ΠΩΛΗΣΕΙΣ
€61 δισ.
46% συνόλου*

ΠΡΟ ΦΟΡΩΝ ΚΕΡΔΗ
€3,3 δισ.**
42% συνόλου**

ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
200.000
11% συνόλου ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

ΜΙΣΘΟΙ
€5 δισ.
20% συνόλου***

ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΕΣ ΕΙΣΦΟΡΕΣ
€2,2 δισ.
26% συνόλου***

ΦΟΡΟΣ ΕΠΙ ΚΕΡΔΩΝ
€1,1 δισ.
31% συνόλου****

* 17.454 δημοσιευμένοι ισολογισμοί χρήσης 2016 που περιλαμβάνονται στη βάση της ICAP

** σύνολο κερδών κερδοφόρων επιχειρήσεων

*** % επί του συνόλου τακτικών αποδοχών (χωρίς bonus και υπερωρίες)/ασφαλιστικών εισφορών ασφαλισμένων στο ΙΚΑ

**** % επί του συνόλου εσόδων από φόρο εισοδήματος νομικών προσώπων

Όραμα

Οραματιζόμαστε την Ελλάδα ως τη χώρα, που κάθε πολίτης του κόσμου θα θέλει και θα μπορεί να επισκεφθεί, να ζήσει και να επενδύσει. Οραματιζόμαστε μια ανοιχτή, κοινωνικά υπεύθυνη και οικονομικά φιλελεύθερη χώρα-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που προτάσσει την ισχυρή ανάπτυξη ως παράγοντα κοινωνικής συνοχής. Θέλουμε μια Ελλάδα δυναμικό κέντρο της ευρωπαϊκής περιφέρειας, με στέρεους θεσμούς, ελκυστικό κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον, που προάγει τις εξαγωγές, την καινοτόμο επιχειρηματικότητα, την παραγωγή και τις ποιοτικές υπηρεσίες, τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη γνώση, τη συνοχή, τις ίσες ευκαιρίες και το κράτος δικαίου.

Αποστολή

Ηγεσία & Γνώση

Ο ΣΕΒ διαδραματίζει ηγετικό ρόλο στον μετασχηματισμό της Ελλάδας σε μια παραγωγική, εξωστρεφή και ανταγωνιστική οικονομία, ως ανεξάρτητος και υπεύθυνος εκπρόσωπος της ιδιωτικής οικονομίας.

Κοινωνικός Εταίρος

Ο ΣΕΒ, ως κοινωνικός εταίρος που πιστεύει στη λειτουργία των θεσμών, προωθεί στα αρμόδια όργανα της Πολιτείας και της Ε.Ε. τις απόψεις και θέσεις της επιχειρηματικής κοινότητας.

Ισχυρός Εκπρόσωπος

Ο ΣΕΒ διαμορφώνει θέσεις, αναλύσεις και προτάσεις πολιτικής για την οικονομία, τη βιομηχανία, την καινοτομία, την απασχόληση, την παιδεία και τις εργασιακές δεξιότητες, τον κοινωνικό διάλογο, τη βιώσιμη ανάπτυξη, την εταιρική υπευθυνότητα.

Φορέας Δικτύωσης

Ο ΣΕΒ δικτυώνει τα μέλη του μεταξύ τους & με τα κέντρα αποφάσεων (εγχώρια και διεθνή), με στόχο τη δημιουργία προστιθέμενης αξίας.

Σύγχρονες Επιχειρήσεις, Σύγχρονη Ελλάδα

ΣΕΒ σύνδεσμος επιχειρήσεων και βιομηχανιών

Ξενοφώντος 5, 105 57 Αθήνα
T: 211 5006 000
F: 210 3222 929
E: info@sev.org.gr
 www.sev.org.gr

SEV Hellenic Federation of Enterprises

168, Avenue de Cortenbergh
 B-1000 Bruxelles
T: +32 (0) 2 662 26 85
E: kdiamantouros@sev.org.gr

ΑΚΟΛΟΥΘΗΣΤΕ ΜΑΣ ΣΤΑ ΜΕΣΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΔΙΚΤΥΩΣΗΣ

